De Bodem & de Stad

Saskia Visser;

onderzoekers Wageningen Environmental Research

Joop Okx, Gerben Mol, Gilbert Maas, Erik van den Elsen

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Waarschuwing!!

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Wat is jouw relatie met de Bodem??

Relatie met de bodem

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Functies

Bodemfuncties:

1: Regulieren van de water cyslus
2: Ondersteuning van planten en dieren
3. Fysische stabiliteit en ondersteuning
4. Recyclen van voedingsstoffen
5. Filteren en bufferen van verontreinigende stoffen
6. Historisch archief
7. Koolstof opslag

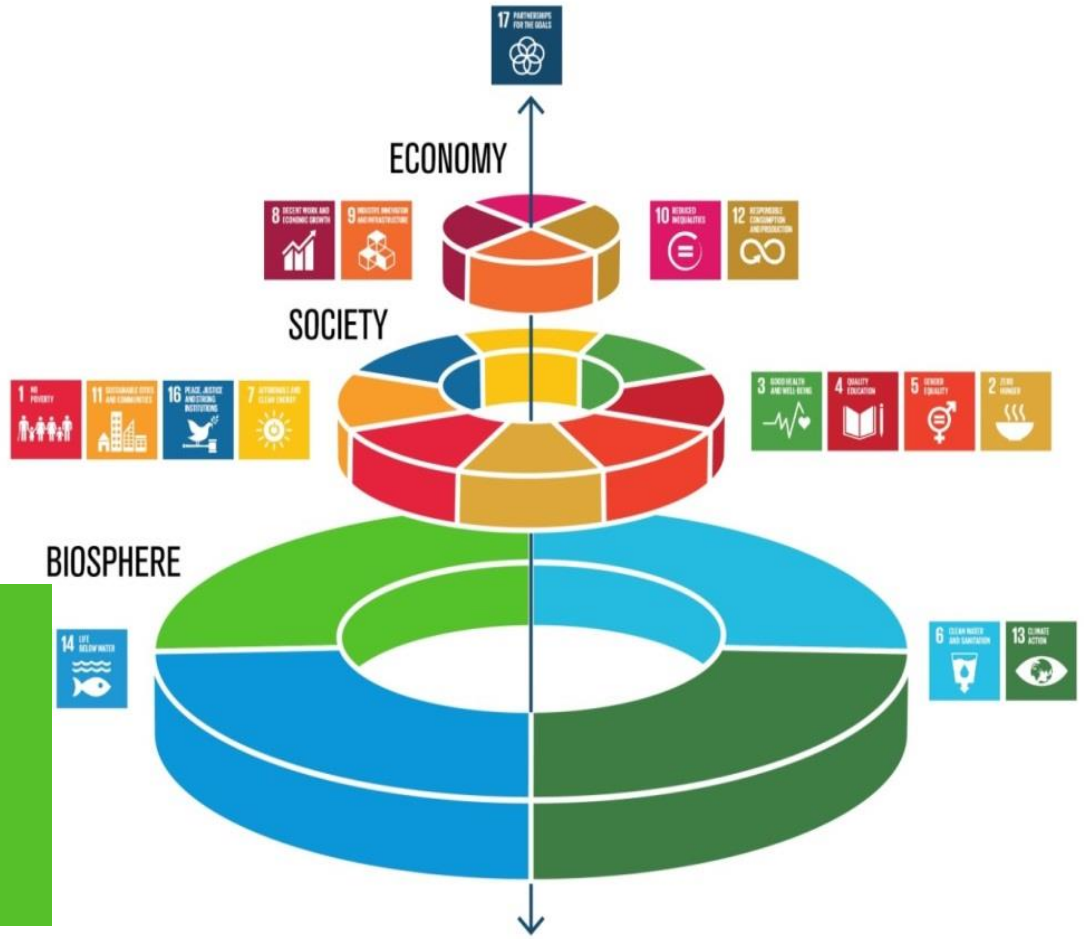
WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Sustainable Development Goals en Bodem

Mondiale trends:

- Groeiende bevolking, groeiende midden klasse,
- Minder/geen fossiele brandstoffen
- Toenemende
- Klimaatverar

➡ Toener

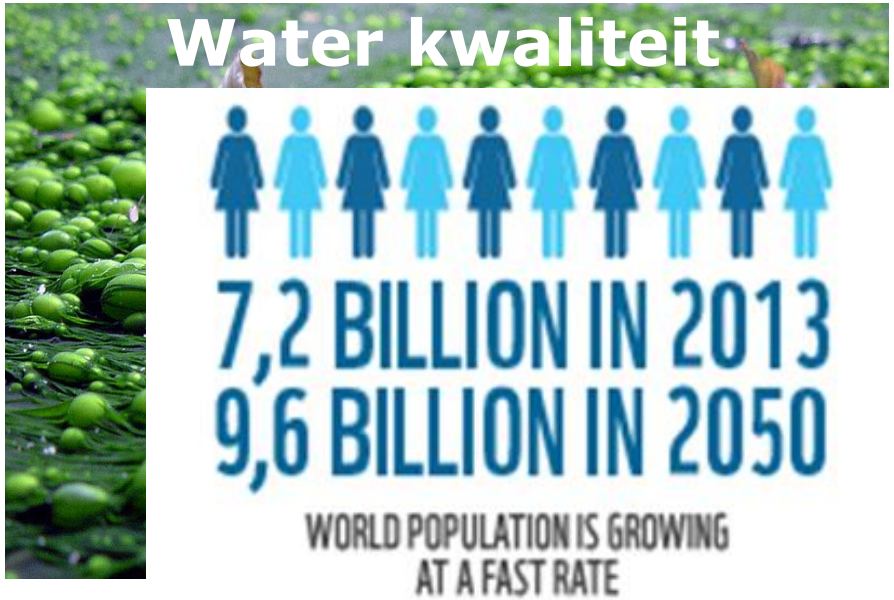

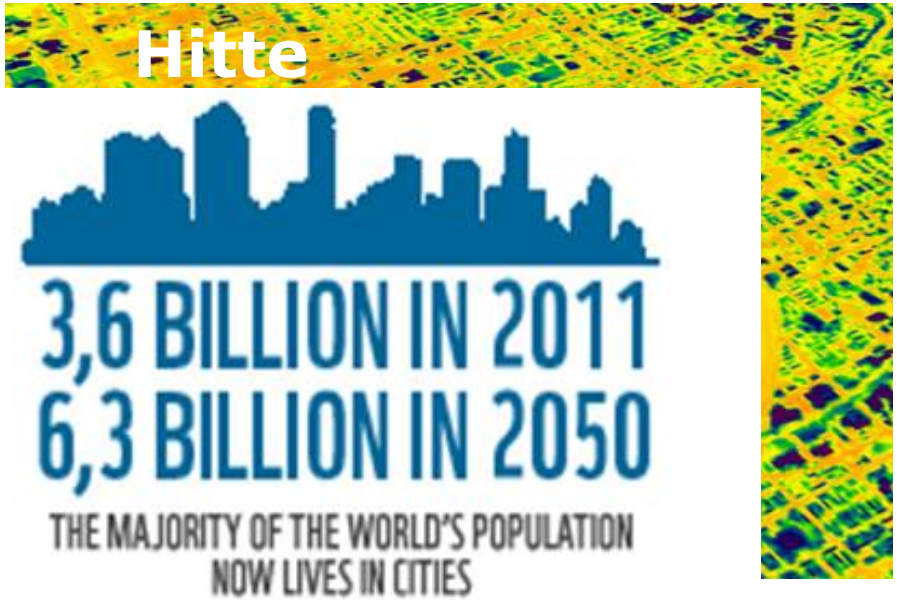
WAGE
UNIVERSIT

De kwetsbare stad

Steden van de toekomst

Waarom de Bodem?

Bodem heeft vele functies

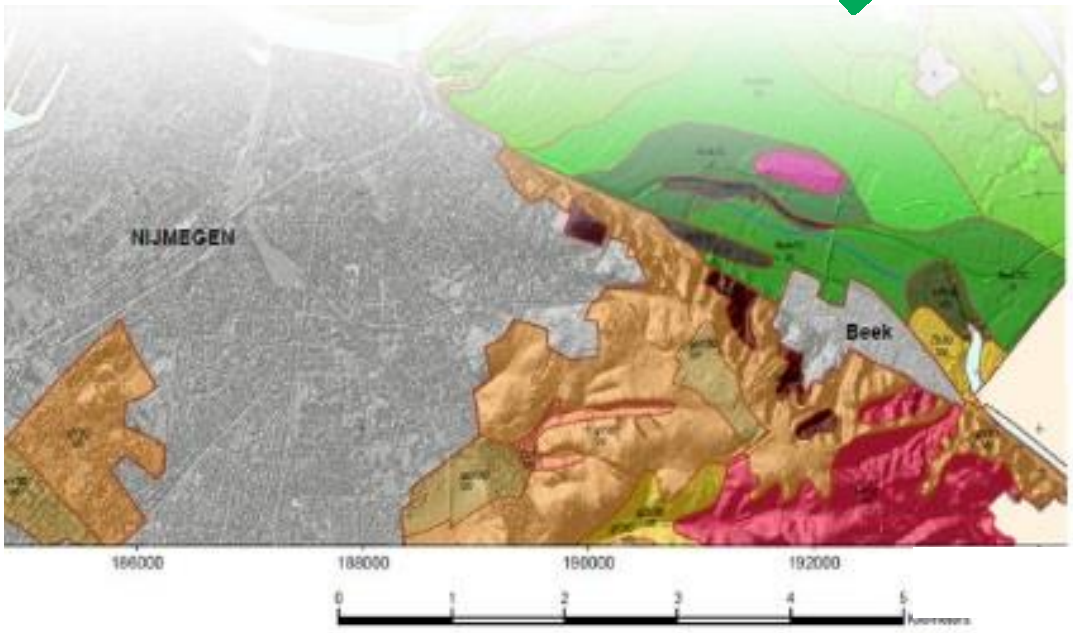
Goed bodem beheer is voordelig voor iedereen

Gebrek aandacht voor de bodem in en om de stad

Hoe laat je de bodem voor je werken?

1. Weet wat je hebt

Wat doen we nu bij Wageningen?

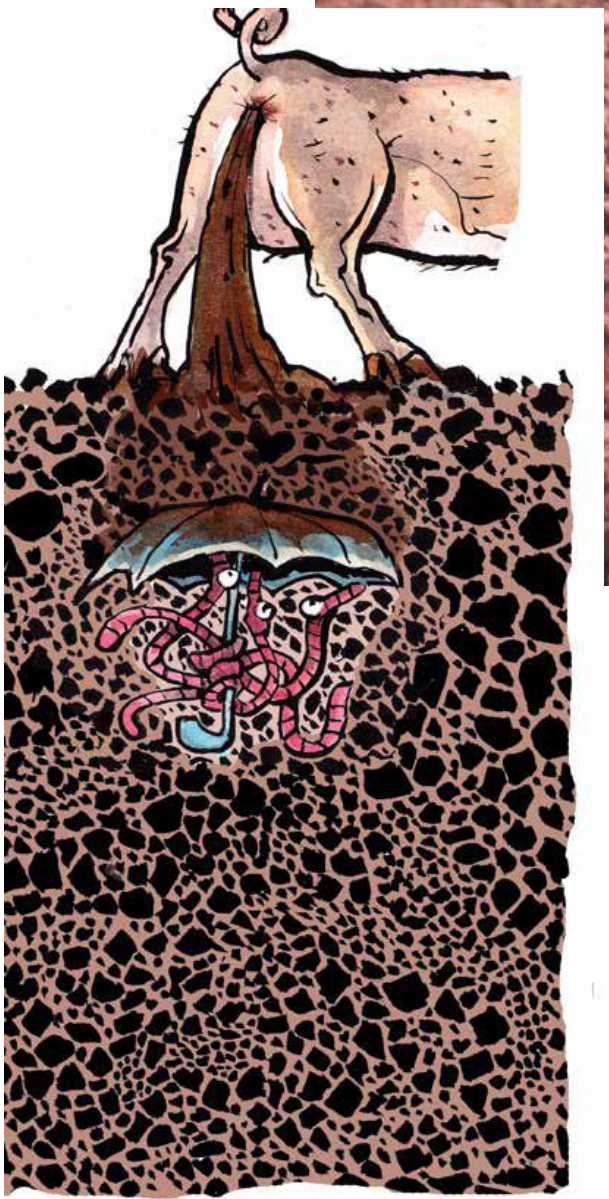

- Transparantie en toegankelijkheid informatie ondergrond
- Open data - creëren van “Equal Level of playing field”
- Inventariseren kansen, opgaven en risico’s ondergrond

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Weet wat de huidige ‘status’ is van de bodem

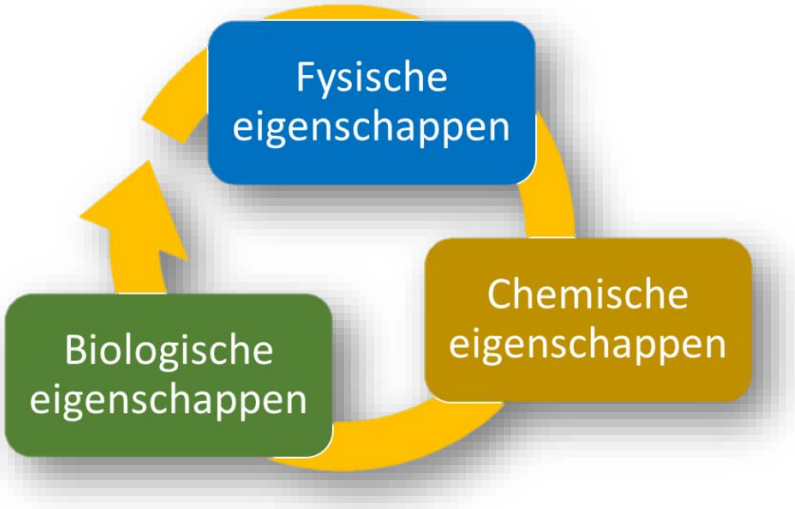

Hoe laat je de bodem voor je werken?

1. Weet wat je hebt
2. Weet de status (gezondheid) van je bodem

Soil Health Index

Van den Elsen; 2017

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Bodem problemen in praktijk

Probleem = Lokaal

Traditionele oplossing = Lokaal

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

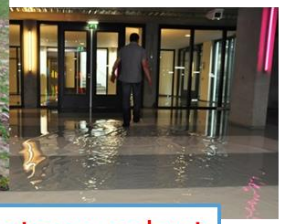
Hoe laat je de bodem voor je werken?

1. Weet wat je hebt
2. Weet de ‘gezondheid’ van je bodem
3. Bekijk de problemen en oplossingen op diverse schaal niveaus, in relatie tot het achterland.

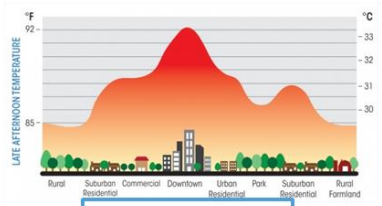

bodemerosie

wateroverlast

hittestress

overstroming

droogte

natuurbranden

Maas et al. 2018

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Waarom de systeemaanpak?

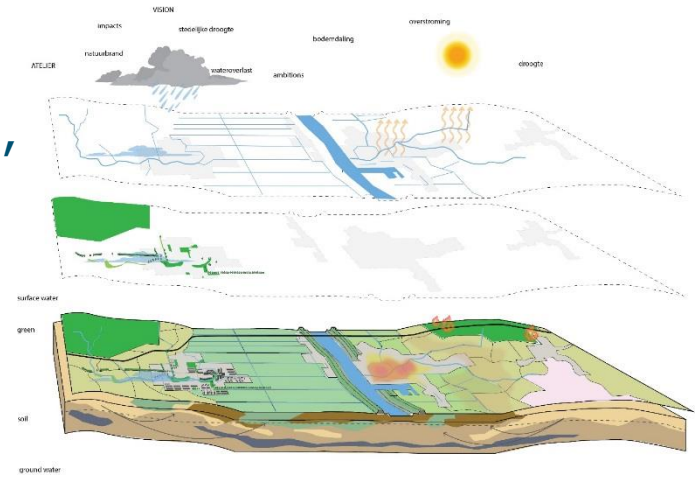
Problemen bij de bron aanpakken en voorkomen van 'pleistertjes plakken'

Natuurlijk basissysteem (bodem, water, groen) centrale rol in:

- in beeld brengen kwetsbaarheden
- de juiste maatregel op de juiste plek

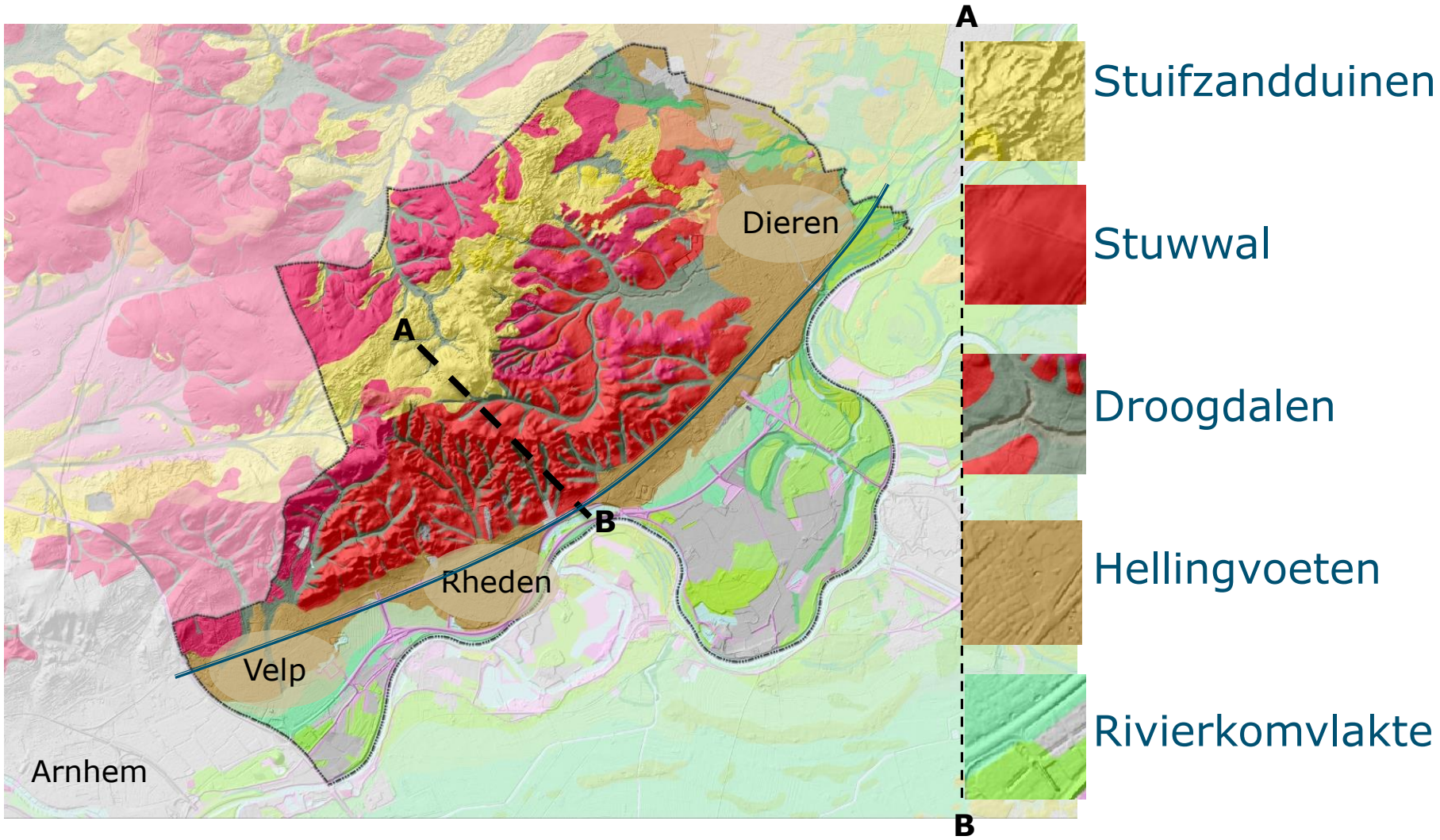
Integrale aanpak:

- Groene steden: vertraagt de neerslagpiek & verkoelt
- Waterrijke steden: bufferwerking, sponswerking, doorspoeling
- ➢ Voordelen: gezonde stad, biodiversiteit, luchtkwaliteit, leefomgevingskwaliteit

Maas et al. 2018

Geomorfologie-Rheden

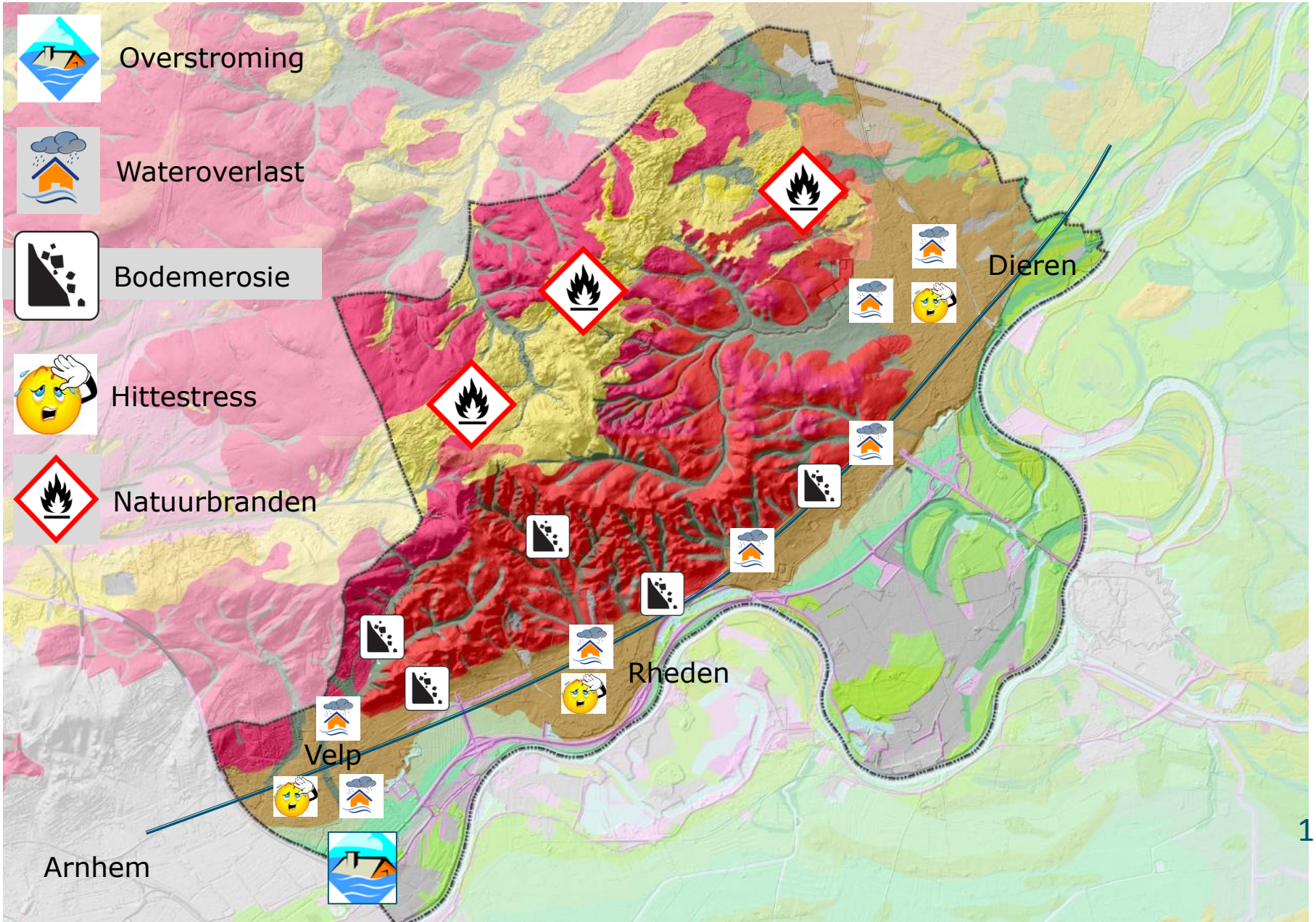

WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH

gemeente Rheden

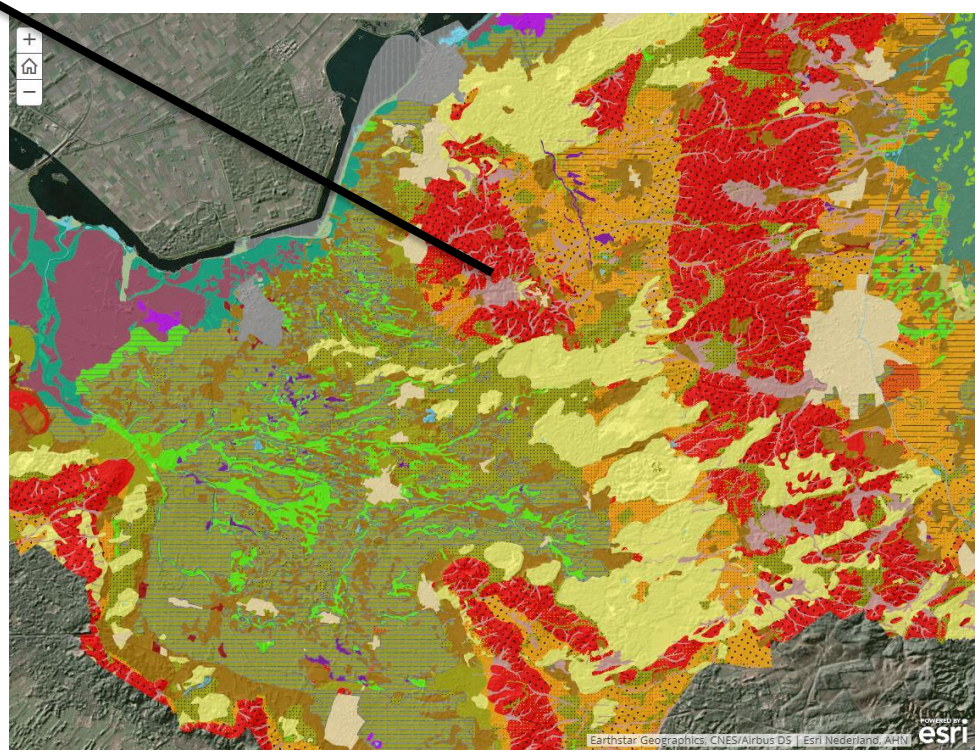
GROND RR

Kwetsbaarheden

Systeemkenmerken

- Gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG)
- Gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG)
- Bodemberging (GLG en GHG)
- Bodeminfiltratie
- Bodemvochtbeschikbaarheid
- Kwel/wegzijging
- Oppervlakkige afstroming
- Etc.....

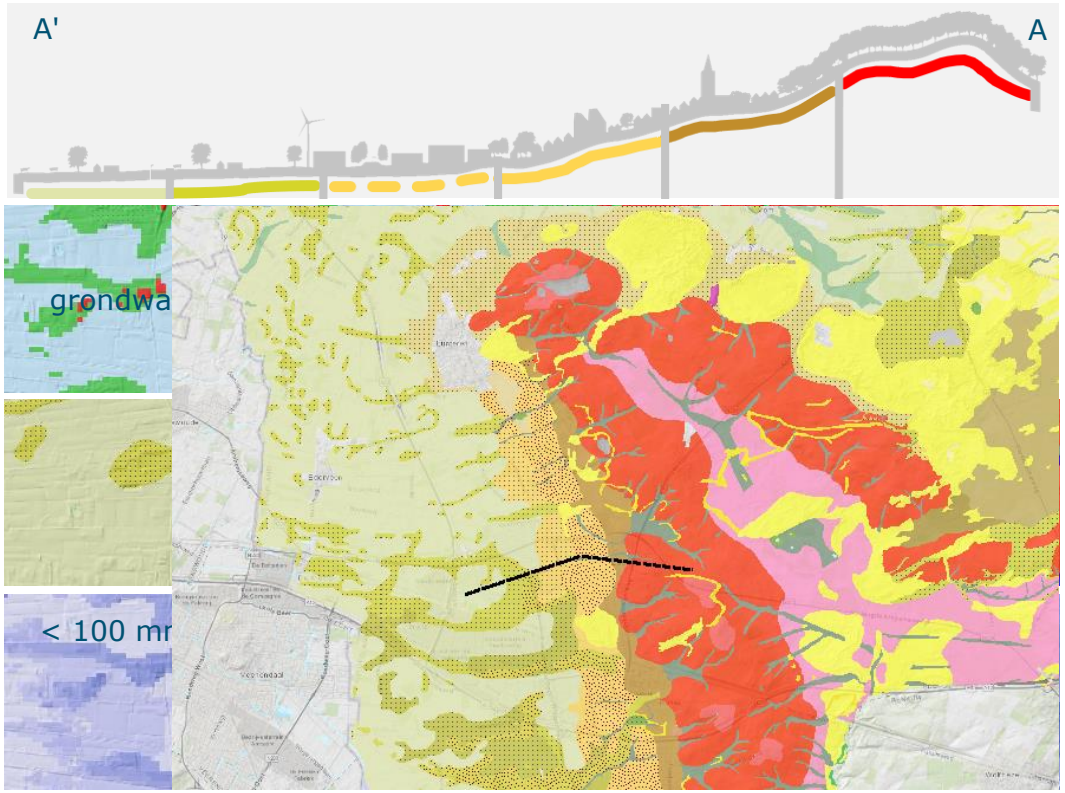
WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Systeemkenmerken landschap > stad

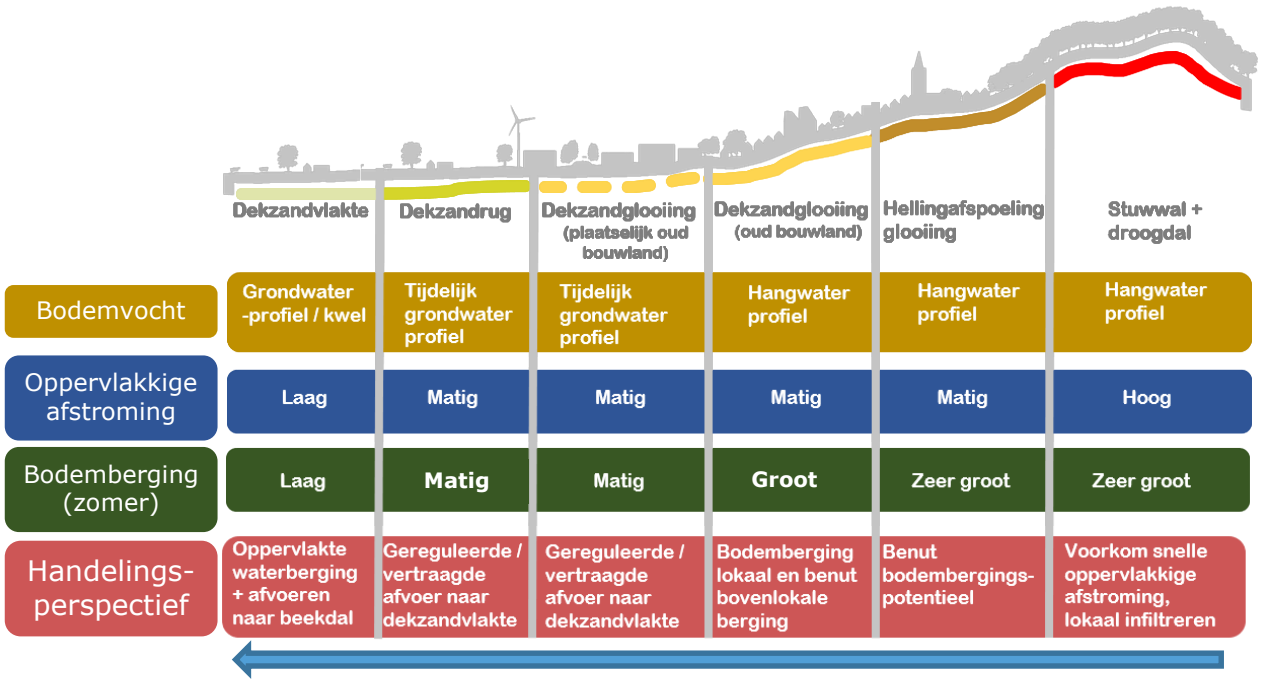
Bodemvocht

Oppervlakkige afstroming

Bodemberging GHG (zomer)

Kwetsbaarheden > strategie

START CIRCULAIR

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Strategie > maatregelen

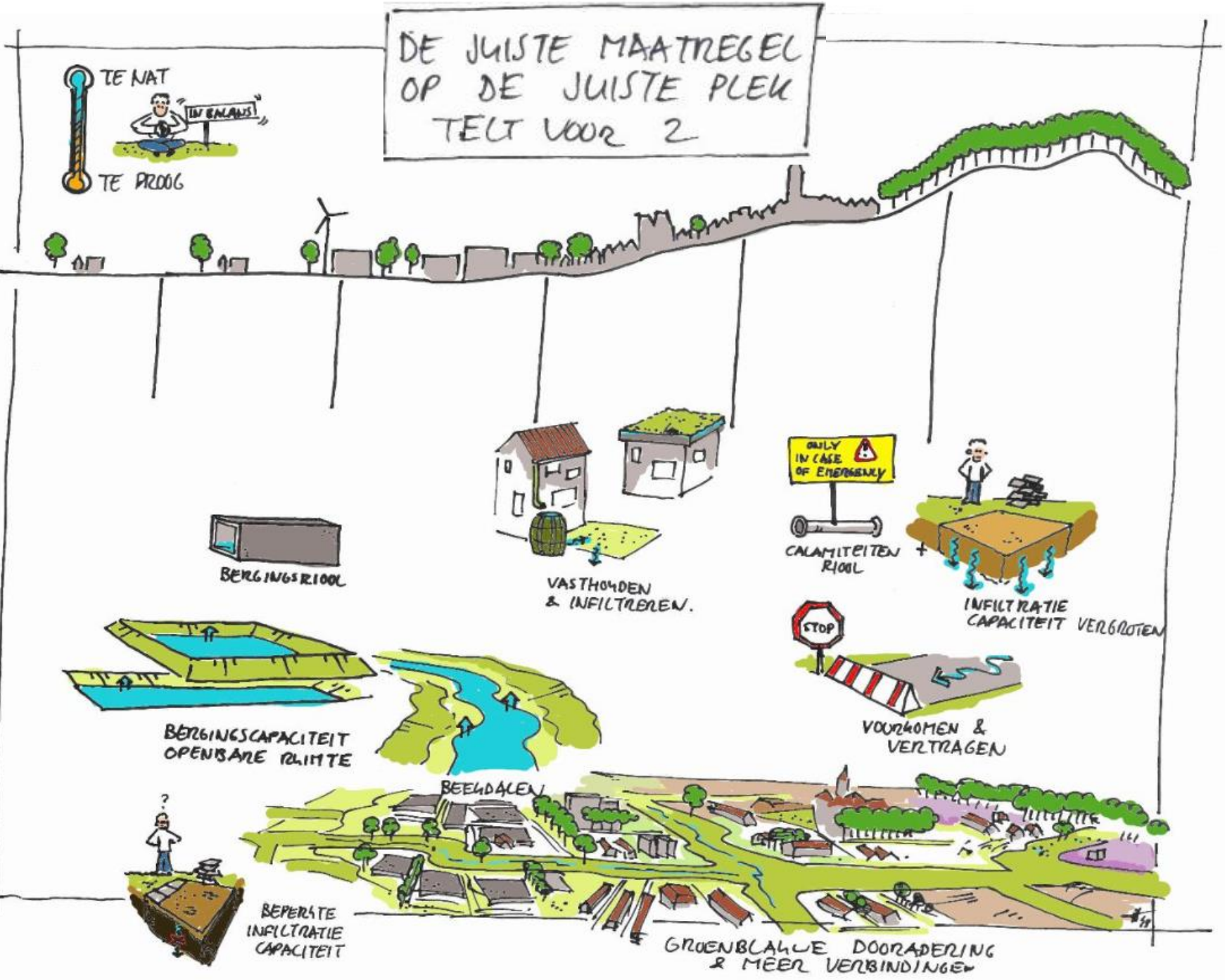

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

DE JUISTE MAATREGEL OP DE JUISTE PLEK TELT VOOR 2
TE NAT
IN BALANS
TE DROOG
BERGINGSRIOOL
VASTHOUDEN & INFILTREREN.
ONLY IN CASE OF EMERGENCY
CALAMITEITEN RIOOL
+
INFILTRATIE CAPACITEIT VERGROTEN
STOP
VOORHOMEN & VERTRAGEN
BERGINGSCAPACITEIT OPENBARE RUIMTE
BEEKDALEN
BEPERKTE INFILTRATIE CAPACITEIT
GROENBLAUWE DOORADERING & MEER VERBINDINGEN

2017

Oplossing op juiste wijze geimplementeerd

Adaptation support tool- slim gebruiken

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Robert Snep, 2017

FARMING THE CITY

Den Haag krijgt een Voedselpark

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Hoe laat je de bodem voor je werken?

1. Weet wat je hebt
2. Weet de ‘gezondheid’ van je bodem
3. Bekijk de problemen en oplossingen op diverse schaal niveaus, in relatie tot het achterland.
4. Denk na over ‘flexibiliteit” in regelgeving

deVerdieping
Trouw

Home Nieuws Opinie Groen Religie & filosofie Schrijf Video Foto Webshop Banen

Groenten uit stadstuin kunnen giftig zijn

Sanne Riepema – 11/07/12, 16:17

© Thinkstock.

Woon je in de stad en kweek je zelf je groenten? Wees gewaarschuwd, want uit onderzoek van de Technische Universiteit in Berlijn blijkt dat in de stad gekweekte groenten giftig kunnen zijn. D uit de grond opneme

Meer over

Natuur & Milieu

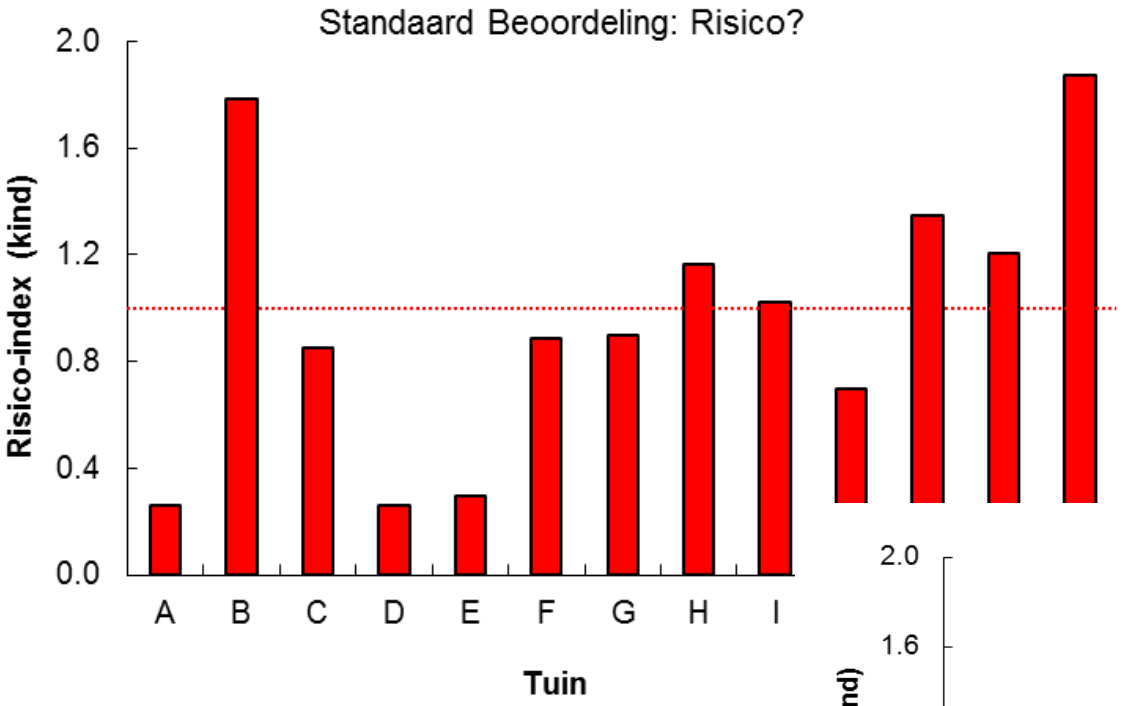
Smeltend ijs Antarctica ergst in 1000 jaar

Bomen in beeld

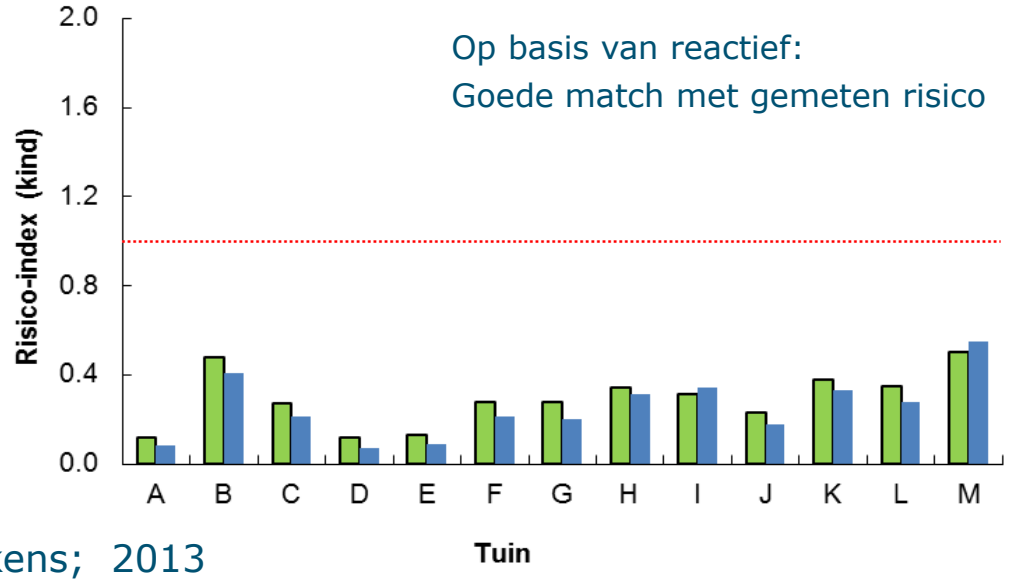
Veluwse schaapskudde van slachthuis gered

Europese olievraag op laagste punt sinds jaren ’80

Waar zit dan de ruimte voor flexibiliteit?

Op basis van totaal:
6 tuinen risicovol

Op basis van reactief:
Goede match met gemeten risico

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Mol en Romkens; 2013

Niet vergeten!!!!!

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Hoe laat je de bodem voor je werken?

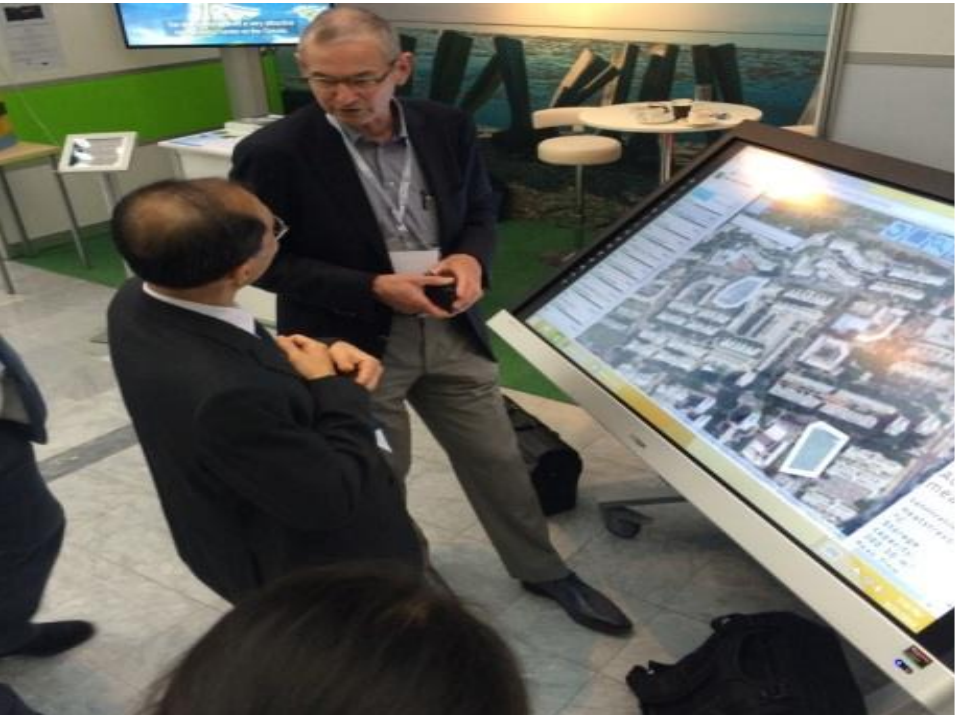
1. Weet wat je hebt
2. Weet de ‘gezondheid’ van je bodem
3. Bekijk de problemen en oplossingen op diverse schaal niveaus, in relatie tot het achterland.
4. Denk na over ‘flexibiliteit” in regelgeving
5. Participatief proces: Bodem Bewuste Burgers

Contribution
Active measures

DE DAG VAN DE BODEM BELEVING

06/
09/15

11.00 en 16.00 uur
Water museum /
Bezoekerscentrum
Sonsbeek
Zypendaalseweg 24a
6814CL Arnhem

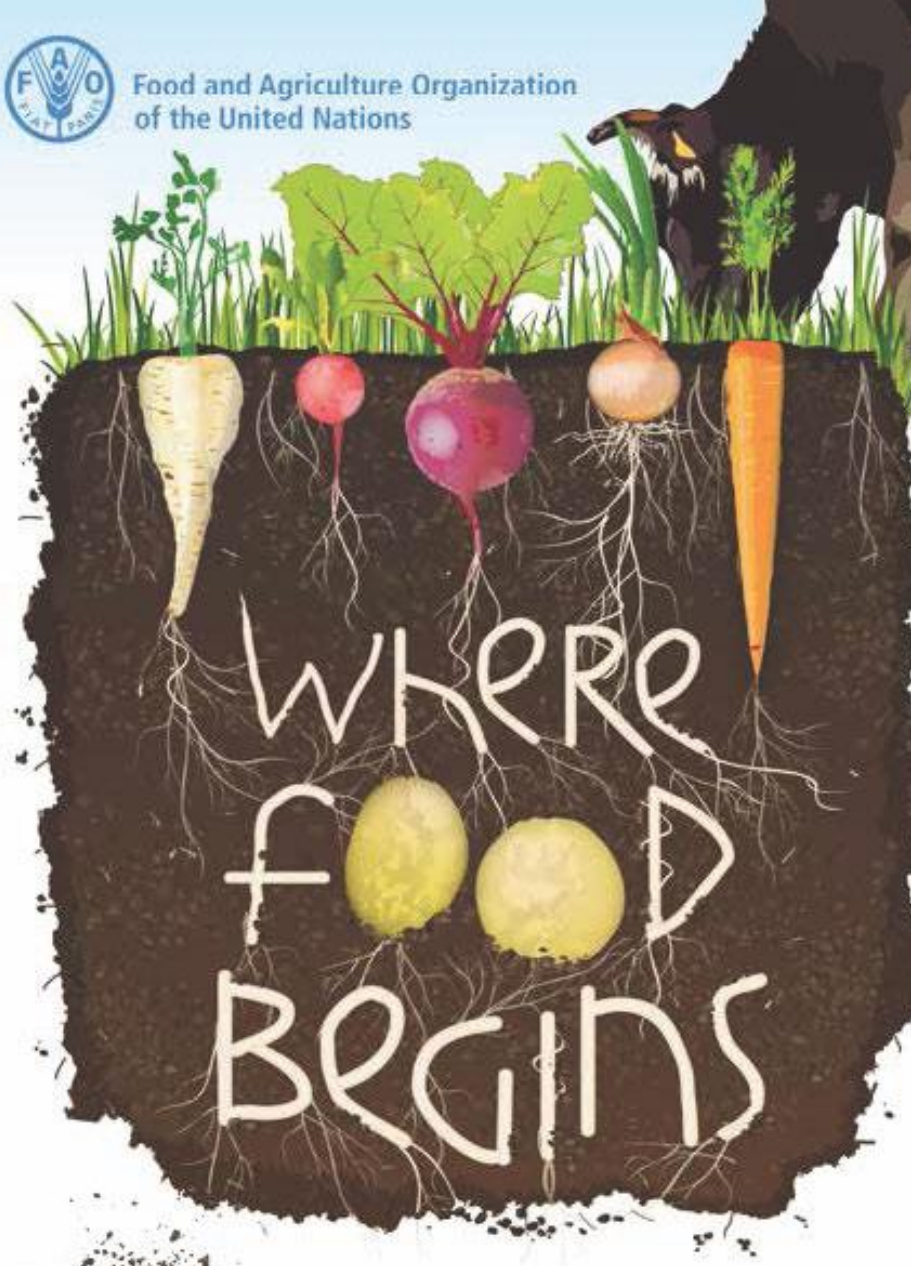
voor de sterkste
voor de creatieve
voor de ondernemende
voor de wandelaar
voor de fijnproever
voor een dagje relaxen
voor de onderzoeker
voor de .....

De Bodem!!!

2015 International Year of Soils
2015 JAAR VAN DE BODEM
BEWUST BODEM GEBRUIK

Food and Agriculture Organization of the United Nations

Save our Soils

WAAR VOEDSEL BEGINT

Hoe laat je de bodem voor je werken?

1. Weet wat je hebt
2. Weet de ‘gezondheid’ van je bodem
3. Bekijk de problemen en oplossingen op diverse schaal niveaus, in relatie tot het achterland.
4. Denk na over ‘flexibiliteit” in regelgeving
5. Participatief proces: Bodem Bewuste Burgers
6. Go for it!!

FLEVO CAMPUS

AMS
AMSTERDAM INSTITUTE FOR ADVANCED METROPOLITAN SOLUTIONS

Saskia.Visser@wur.nl
Gerben .Mol@wur.nl

APPETITE FOR CHANGE

Give Your
Soil
Some Lovin'